

Oppdragsgiver: Statens vegvesen

Oppdragsnr.: 52500558 Dokumentnr.: U43-REG-DSFF-007

Til: Høringsparter
Fra: Statens vegvesen
Sted, dato: [Norconsult Location] / 2026-05-22
Kopi til: [Copy to]

Endringsnotat begrenset høring planID 71870000 E39 Fløyfjelltunnelen – tunnelramper i Sandviken

1 Bakgrunn

1.1 Planprosess

Det vises til offentlig ettersyn av detaljregulering for Fløyfjelltunnelen – tunnelramper i Sandviken, i perioden 28.02. – 14.04.2026. Med bakgrunn i innspill og merknader fra høringsinstanser er det foreslått justeringer i planforslaget.

Endringene vurderes til å være av en slik karakter at de ikke utløser krav om nytt offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven § 12-10. Planforslaget legges derfor ut til begrenset høring for berørte parter.

1.2 Bakgrunn for endringene

Endringene er utført med bakgrunn i:

- Innspill fra høringsinstanser ved offentlig ettersyn
- Innspill fra Statens vegvesen, divisjon drift og vedlikehold, utenom høringsperioden
- Optimalisering av regulerte løsninger knyttet til gjennomførbarhet.

1.3 Formål med endringer av reguleringsplanforslaget

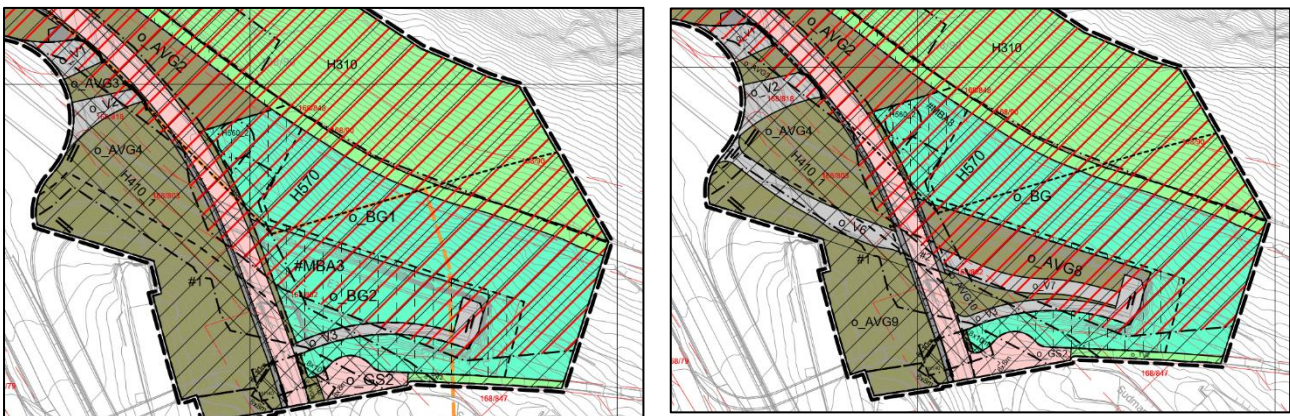
Formålet med endringene i reguleringsplanen er å forbedre og presisere planforslaget med bakgrunn i mottatte merknader og videre detaljering av prosjektet. Endringene skal sikre at planen gir et best mulig grunnlag for gjennomføring av tiltaket.

I reguleringsplanen som var på høring var det foreslått at eksisterende og regulert (i planID 65810000) tilfart til dagens Fløyfjelltunnel skulle stenges. På østsiden av Amalie Skrams vei skulle tilfarten gjøres om til et grøntområde. På en sprengsteinsfylling mellom fjellskjæringene var det foreslått å gjenskape et terreng som møter landskapet på hver side av vegen. Grøntområdet skulle revegeteres med tilsvarende beplantning som løvskogen omkring. Arealet var regulert til blå/grønnstruktur o_BG2. Dette er endret til at dagens tilfart skal kunne benyttes som adkomst til eksisterende tunnel for store kjøretøy. Denne vegen er justert og snevret inn. Den er tilpasset

Oppdragsgiver: Statens vegvesen
 Oppdragsnr.: 52500558 Dokumentnr.: U43-REG-DSFF-007

regulert rundkjøring i planID 65810000 og går i kulvert under Amalie Skrams vei, dimensjonert for lastebil. Resterende arealer som inngikk i o_BG2, skal kunne gjenskapes til nytt terreng.

Statens vegvesen trenger tilgang til eksisterende Fløyfjelltunnel for større kjøretøy. Plankartet er derfor endret til å vise en veg fra rundkjøringen til dagens portal, noe sør for eksisterende tilfart. Behovet for dette skyldes drifts- og vedlikeholdshensyn med mulighet for lagring av utstyr. Den fremtidige bruken av bergrommet er ikke bestemt på dette tidspunktet. Den tomme tunnelen kan senere benyttes til beredskap og samfunnssikkerhet. I krisesituasjoner kan man trenge tilgang til store bergrom, og det er derfor ikke ønskelig å stenge eksisterende adkomst til tunnelen.

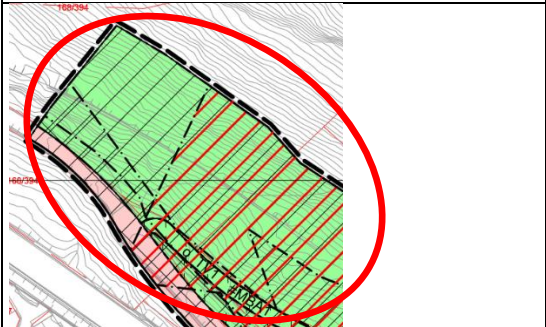

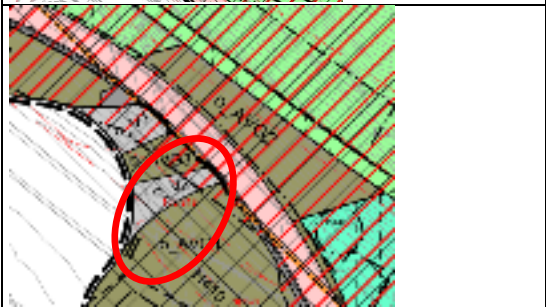
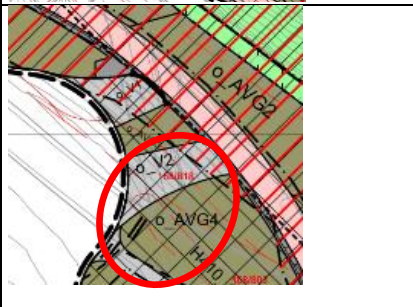
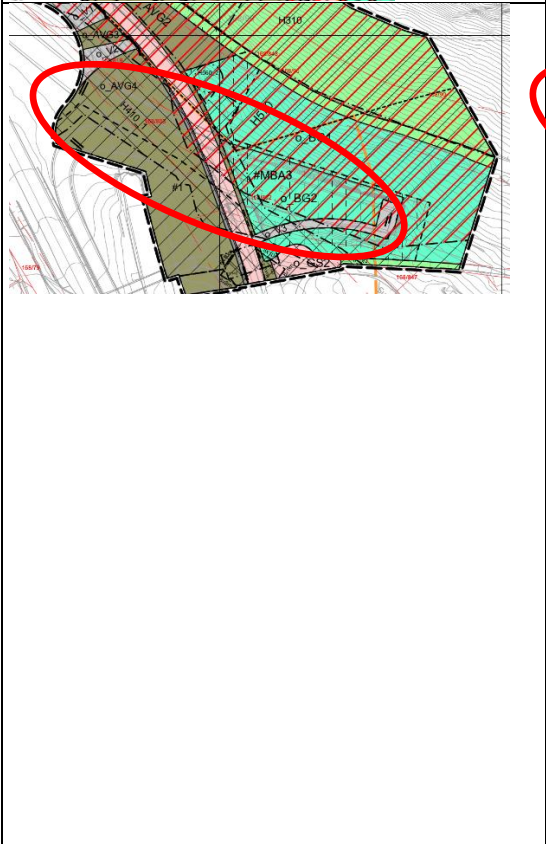
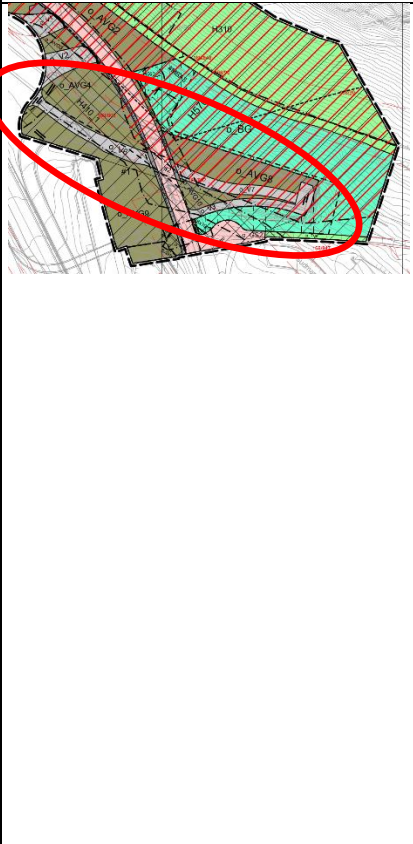
Figur 1-1: Til venstre er plankart som har vært på høring. Til høyre er plankart til begrenset høring.

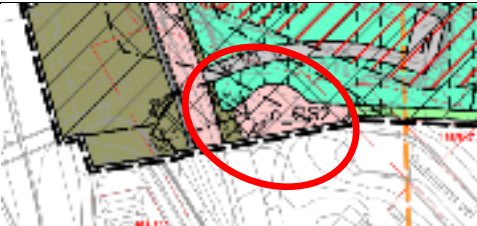
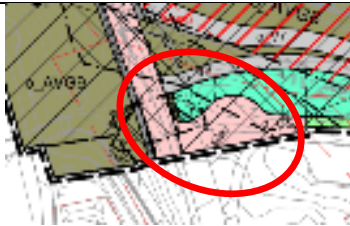
2 Endringer på begrenset høring

2.1 Forslag til endringer i plankart

Tabell 1: Oversikt endringer i plankart

Plankart på høring	Plankart til begrenset høring	Endringer
		Arealformålet o_PA, som ligger mellom Fjellveien og Amalie Skrams vei, er endret til o_AVG7. Dette arealet kommer til å bli benyttet til samferdselsformål ved etablering av de nye portalene for Fløyfjelltunnelen og fylkesvegtunnelen. Bestemmelsene åpner for at feltet kan benyttes til opparbeiding av tilstøtende

		<p>samferdselsanlegg og tunnelportal. Ved endring fra park til AVG, reguleres den reelle bruken av arealet.</p>
		<p>Deler av det midlertidige bygge- og anleggsområde #91_23, lokalisert ovenfor Fjellveien og Munkebotn regulert i gjeldende reguleringsplan for BT5 planID 65810000, var ikke inkludert i planen ved høring. Dette er lagt til ovenfor Fjellveien og Munkebotn, med feltnavn #MBA4.</p>
		<p>Bredden på o_V2 er utvidet til å samsvare med skulderkant i C-tegning. o_AVG4 er tilsvarende redusert.</p>
		<p>Det var foreslått at eksisterende og regulert (i planID 65810000) tilfart til dagens Fløyfjelltunnel skulle stenges. Arealet var regulert til blå/grønnstruktur o_BG2. Dette er endret til at dagens tilfart skal kunne benyttes som adkomst til eksisterende tunnel for store kjøretøy. Vegen er justert og snevret inn ift. Regulert løsning. Den justerte tilfarten er tilpasset regulert rundkjøring i planID 65810000 og går i kulvert under Amalie Skrams vei, dimensjonert for lastebil. Resterende arealer som inngikk i o_BG2, skal kunne gjenskapes til nytt terreng. I plankartet er vegen lagt inn som o_V6 og o_V7. Tidligere blå/grønnstruktur o_BG2 er endret til annen veggrunn, grøntareal o_AVG8 og o_AVG10. Justert tilfart o_V6 deler o_AVG4 i to, der arealet sør for o_V6 har fått feltnavn o_AVG9</p>

		Ved regulert rundkjøring i planID 65810000 er det lagt til symbol for vegstenging/fysisk sperre på o_V6 adkomst til dagens portal. Dette for å synliggjøre at vegen ikke er åpen for ordinær trafikk.
		Murer langs Amalie Skrams vei er justert på grunn av tilpassing av murer mot kulvert under Amalie Skrams vei. Langs mur på østsiden av Amalie Skrams vei, over kulverten, er o_AVG5 endret til o_AVT2. En del av o_AVG5 på østsiden av Amalie Skrams vei, sør for kulverten, er inkludert o_AVG10.
		Feltet o_GS2 er trukket ned til Amalie Skrams vei, o_GS1. Det er fordi o_GS2 er del av snuplass, hvor lastebiler skal kunne snu fra Amalie Skrams vei. Svingradius mot Amalie Skrams vei er lagt til. O_AVG6 er tilsvarende redusert.
		Plankartet viser bestemmelsesområde #2 for regulering av kulvert under Amalie Skrams vei.

2.2 Forslag til endringer bestemmelser

Bestemmelser på høring	Bestemmelser til begrenset høring	Endringer
	Pkt. 2.5.7. Dokumentasjonskrav. Faseplaner for hvordan Fjellveien skal holdes åpen for gang- og sykkeltrafikk gjennom hele anleggsperioden.	Det er lagt til dokumentasjonskrav om at det skal utarbeides faseplaner som viser hvordan Fjellveien skal holdes åpen for gående og syklende gjennom hele anleggsperioden. På denne måten kan det dokumenteres at Fjellveien faktisk skal holdes åpen i hele anleggsperioden.
	Pkt. 3.5.4. Innenfor o_AVG4, o_AVG8, o_AVG9 og o_AVG10 tillates det justeringer inntil 2 m for tilgrensende veg o_V6 og o_V7.	Det er behov for at reguleringsplanen åpner for at vegen mellom rundkjøringen og dagens Fløyfjelltunnel kan justeres og tilpasses i senere faser. Den fremtidige bruken av tunnelen som stenges for trafikk er ikke avklart. Det ønskes også at det gjøres tilpasninger i tilgrensende gjenfylling og endringer

Oppdragsgiver: Statens vegvesen

Oppdragsnr.: 52500558 Dokumentnr.: U43-REG-DSFF-007

		av landskapet, noe som kan detaljeres i prosjektering.
Pkt. 3.6.1.a. Alle terrengingrep skal skje mest mulig skånsomt for omgivelsene. Eksisterende trær og vegetasjon skal i størst mulig grad bevares.	Pkt. 3.6.1.a. Lagt til: Fjellveien skal hensyntas som turveg og dagens linjeføring skal i hovedtrekk tas vare på. Omlegging i anleggsfase skal gjøres så skånsomt som mulig.	Bestemmelser knyttet til kulturmiljø er endret etter merknad fra Byantikvaren, som har bedt om at kulturmiljøverdiene for Fjellveien sikres bedre i bestemmelsene. Under fellesbestemmelser til grønnstruktur er det lagt til bestemmelser om hensyn til Fjellveien som kulturmiljø.
Pkt. 3.6.3.b Innenfor o_GN1 tillates det oppsetting av skredsikringstiltak med både midlertidig og permanent kjørbare adkomst.	Pkt. 3.6.3.b. Innenfor o_GN tillates det oppsetting av skredsikringstiltak.	Formulering med at det åpnes for midlertidig og permanent adkomstveg er fjernet. Dette for å minimere inngrep. Samt skredsikringstiltak kan settes opp og vedlikeholdes uten adkomstveg.
	Pkt. 3.6.4.b. Lagt til: Fjellveien skal opprettholdes for gang- og sykkeltrafikk gjennom hele anleggsperioden.	Det presiseres at Fjellveien skal holdes åpne i anleggsperioden for mye trafikanter.
		Pkt. 3.6.5. Bestemmelse tilhørende o_PA, endret til o_AVG7, er fjernet. Dermed utgår arealformålet park PA
	Pkt. 4.3.2.b. Lagt til: Innenfor H560_1 kan det ved behov etableres en gjennomgang for mye trafikanter i anleggsfasen, i perioder der Fjellveien stenges.	Det presiseres at Fjellveien skal holdes åpne i anleggsperioden for mye trafikanter og at det tillates tiltak ifm det innenfor hensynssonen.
Pkt. 4.3.3. Hensynssone bevaring kulturmiljø 4.3.3.a. Kulturmiljø og historisk bebyggelse skal sikres og ivaretas. De karakteristiske trekkene ved bebyggelse, bebyggelsesstruktur og kulturlandskap definerer områder som gir særpreg. Det skal derfor tas spesielle hensyn til dette ved søknad om tiltak og endret arealbruk. 4.3.3.b. Tiltak skal ivareta lesbarheten og opplevelsen av Bergens identitet og særpreg som historisk by. Det skal opprettholdes sammenhenger mellom hus og hage.	Pkt. 4.3.3. er endret til: 4.3.3.a. Kulturmiljøet til Fjellveien og det omkringliggende landskapet skal sikres og det må tas spesielle hensyn til dette ved prosjektering og sikringstiltak. Inngrep skal begrenses og det skal benyttes naturmaterialer der det er mulig.	Bestemmelser knyttet til kulturmiljø er endret etter merknad fra Byantikvaren, som har bedt om at kulturmiljøverdiene for Fjellveien sikres bedre i bestemmelsene.
	Pkt. 5.2.2. Innenfor bestemmelsesområde #2 skal det etableres kulvert mellom o_V6 og o_V7, under Amalie Skrams vei.	Kulvert under Amalie Skrams vei reguleres med bestemmelsesområde #2
	Pkt. 5.2.2. Det er lagt til bestemmelse for #MBA4: Innenfor #MBA4 kan det	Pkt. 5.2. Deler av det midlertidige bygge- og anleggsområde #91_23,

	<i>gjøres nødvendige inngrep, som rassikring, i forbindelse med etablering av tunellpåkbygg for fylkesvegtunnelen.</i>	lokalisert ovenfor Fjellveien og Munkebotn regulert i gjeldende reguleringsplan for BT5 planID 65810000, var ikke inkludert i planen ved høring. Dette er lagt til med #MBA4.
--	--	---

3 Virkninger av endringer

Virkinger for naturmangfold

I bestemmelsene til gjeldende plan (planID 65810000) heter det at eksisterende vegetasjon i område GP13 skal bevares så langt det er mulig. Dette er området mellom Fjellveien og Amalie Skrams vei. Området er i høringsforslag for Fløyfjell-tunnelen definert som PA og redusert i utstrekning slik at en stor alm og flere asketrær står i fare for å måtte fjernes på grunn av endringen. De fleste asketrærne er dog hardt angrepet av askeskuddsyke og dels døende. Etter høring endres området fra park til annen veggrunn (o_AVG7) og det forventes at eksisterende vegetasjon i området må fjernes.

Ved å flytte påkobling til Fløytunnelen vil eksisterende påkbygg endre funksjon. I høringsforslag lå det inne en kobling mellom Amalie Skrams vei og tunnelpåkbygg, men etter høring er det supplert med tilkomst også fra rundkjøring og i dagens trasé, noe som begrenser det grønne arealet vist i høringsforslaget. Planen fører likevel til noe økt grøntareal og området vil få større naturpreg enn det har i dag.

Virkinger for friluftsliv

Endringer i planen etter offentlig ettersyn påvirker i liten grad virkningene for friluftsliv i permanent situasjon.

I anleggsfasen forventes det vesentlige inngrep som vil medføre delvis omlegging og tidvis redusert framkommelighet både i Fjellveien og Amalie Skrams vei/Munkebotn. Veggen Fjellveien – Munkebotn med tilkopling til Måseskjæret skal opprettholdes som viktige blågrønne turvegakser i området. Økologisk korridor i lien ovenfor Fjellveien opprettholdes også. Dette gjelder når tiltaket er ferdigstilt.

Virkinger for landskap

I beskrivelse av virkning på landskap i planforslaget til offentlig ettersyn ble det understreket at delvis igjenfylling av tilfart til eksisterende tunnelportal ville bidra til reparasjon av et landskap som tidligere har vært preget av store fjellskjæringer og konstruksjoner tilknyttet veg og samferdsel. Adkomst til eksisterende (og regulert) Fløyfjell-tunnel ble ivaretatt kun gjennom en kjørbare gangveg fra Amalie Skrams vei, som ville lede til gjenmurt portal med låsbar port. Gangvegen fordret at fyllingen ble trappet ned i forkant av porten, noe som vil skape en større grop i terrenget.

I nytt forslag opprettholdes tilkomst fra Amalie Skrams veg, og det legges i tillegg inn tilkomst fra regulert rundkjøring og under Amalie Skrams veg til tunnelportalen. Dette setter begrensninger på utforming og utstrekning av tiltenkt fylling, som dermed vil bli noe redusert. Den største visuelle påvirkningen blir terrengstøttemurer langs ny tilkomstveg under Amalie Skrams veg. Langs vestsiden av Amalie Skrams veg opprettholdes den lave natursteinsmuren fra forrige planforslag, dette for å redusere maksimal høyde på terrengstøttemur langs tilkomstvegen. På det høyeste vil muren likevel være 6 m høy, som vil gi betydelig nær- og fjernvirkning av tiltaket.

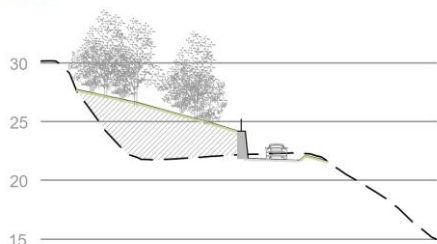
Oppdragsgiver: Statens vegvesen

Oppdragsnr.: 52500558 Dokumentnr.: U43-REG-DSFF-007

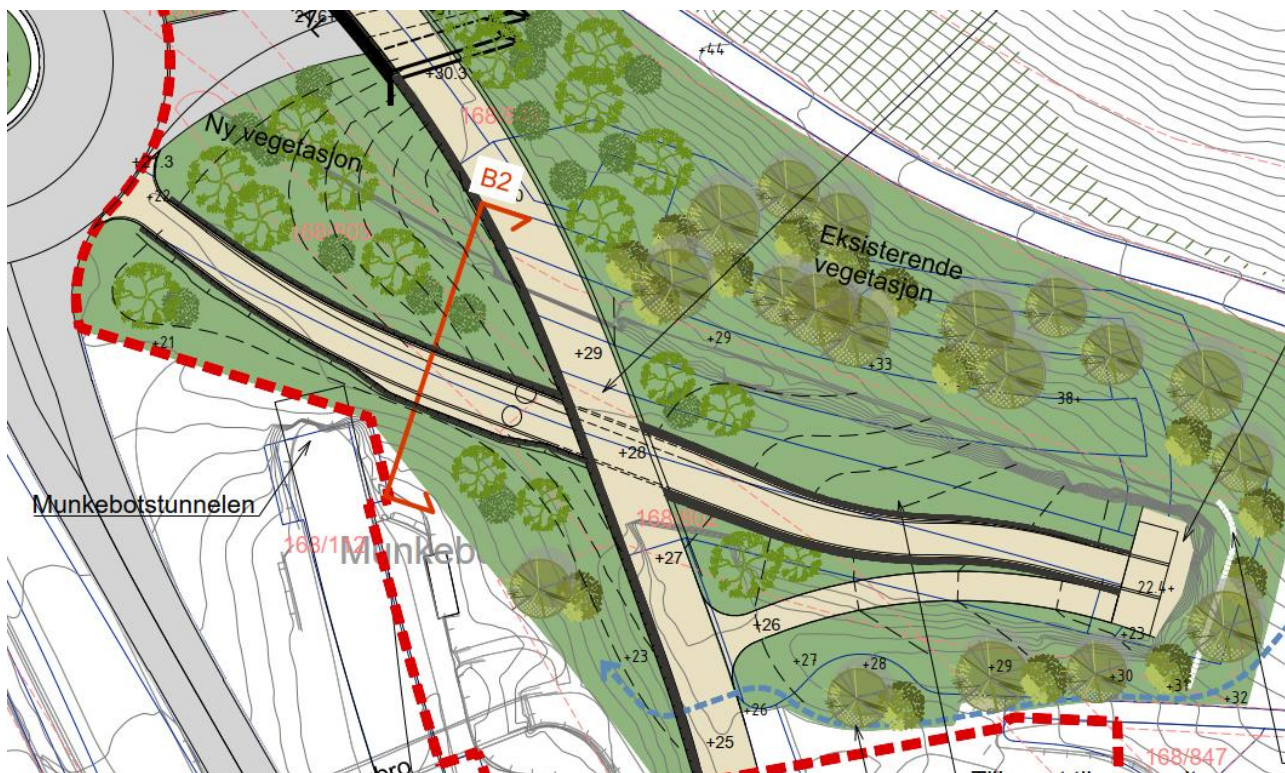
Fjellskjæringer vil fremdeles være delvis synlige, og det innføres flere terrengmurer. For å understreke naturpreget i området kan murer utføres i naturmateriale. For å dempe virkningen av mur langs nordøstside av tilkomstvegen kan det etableres en terrengmur langs sørvestside av samme veg. Dette med en intensjon om å heve terrenget på sørvestsiden av vegen for å øke andel grønt, som kan dempe den visuelle påvirkningen av den høye muren langs den andre siden av vegen.

Planen fører til noe økt grøntareal og området vil få større naturpreg enn det har i dag.

B2

Figur 3-1 Tverrsnitt av tilkomstveg på vestsiden av Amalie Skrams veg viser delvis igjenfylling. Her er det mulig å heve terrenget på nedsiden av vegen for å redusere virkningen av den høye terrengstøttemuren, for eksempel ved å inkludere en mur også på motsatt side.

Figur 3-2 Plantegning som viser tilkomstveger under og fra Amalie Skrams veg. Snittlinje markerer snitt over.

Oppdragsgiver: Statens vegvesen

Oppdragsnr.: 52500558 Dokumentnr.: U43-REG-DSFF-007

Virkninger for kulturmiljø

Konklusjonen i virkningsvurderingene for planforslag til offentlig ettersyn var at en igjenfylling av tilfart med revegetering gir en viss forbedring for nærområdet rundt Christineborg og Amalie Skrams vei. Eksisterende bro i Amalie Skrams vei rives og var planlagt erstattet av ny veg på revegetert fylling. Dette ville kunne redusert virkning av eksisterende fjellskjæring. Ny tunnelportal var tenkt som en helhet med Amalie Skrams vei og murer i tilknytning til portalen var tenkt murt opp med naturstein.

I nytt forslag skal tilfarten forbli åpen og omgjøres til adkomst til dagens tunnel for store kjøretøy. Adkomsten er tilpasset regulert rundkjøring (planID 65810000). Deler av arealet vil kunne gjenskapes til nytt terreng. For kulturmiljøet rundt Christineborg som i tidligere løsning fikk en viss forbedring, vil nytt grep gi en ubetydelig virkning. Opplevelsen av området vil tilsvare dagens situasjon, selv om trafikkmengden blir vesentlig redusert. Tilfarten vil ikke være tilgjengelig for ordinær trafikk, men vil i stor grad videreføre dagens situasjon for nærmiljøet rundt Christineborg, selv om planen muliggjør noe økt grøntareal.

Byantikvaren gav merknad til offentlig ettersyn hvor de blant annet påpekte at planområdet ligger innenfor hensynssone kulturmiljø i KPA 2018 og at deler av planen er innenfor kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse. Byantikvaren er opptatt av at kulturmiljøverdiene for Fjellveien og fjernvirkninger av tiltakene blir hensyntatt i arbeidene som skal gjøres for etablering av tiltakene i planen. Bestemmelser knyttet til kulturmiljø og Fjellveien er gjort tydeligere.

Bestemmelser til hensynssone bevaring kulturmiljø (H570) – historisk sentrum (pkt. 4.3.3.) er endret til:

Kulturmiljøet til Fjellveien og det omkringliggende landskapet skal sikres og det må tas spesielle hensyn til dette ved prosjektering og sikringstiltak. Inngrep skal begrenses og det skal benyttes naturmaterialer der det er mulig.

I fellesbestemmelser for utforming av grønnstruktur (pkt. 3.6.1) er det lagt til:

Fjellveien skal hensyntas som turveg og dagens linjeføring skal i hovedtrekk tas vare på. Omlegging i anleggsfase skal gjøres så skånsomt som mulig.

Andre tema er ikke berørte av endringene, vurderes som lite relevante.

Endringene vurderes samlet sett å:

- ikke endre planens hovedgrep eller overordnet funksjon
- ikke medføre vesentlig endring i virkninger for miljø eller samfunn
- i flere tilfeller gi forbedringer, særlig knyttet til samfunnsberedskap

Berørte eiendommer og instanser som kan være påvirket av endringene varsles gjennom denne begrensede høringen.

4 Videre prosess

Etter gjennomført begrenset høring vil nye merknader bli vurdert før endelig planforslag fremmes for politisk behandling.

Oppdragsgiver: Statens vegvesen

Oppdragsnr.: 52500558 Dokumentnr.: U43-REG-DSFF-007

5 Dokumenter til begrenset høring

- Reguleringsplankart
- Reguleringsbestemmelser

Revisjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent
00	22.05.2026		SAHov	TSi	SAHov

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.